

Město Česká Lípa

Č.j.:MUCL/94768/2019

Doručeno: 30.08.2019 09:32:15

Počet listů dokumentu: 1

Počet listin, příloh: 1 listů/svazků: 0

Počet a druh nelistinných př.: :

celi v p 19 j 0 14 op

NÁVRH RESTAUROVÁNÍ
SOCHY sv. ANTONÍNA PADUÁNSKÉHO
STOJÍCÍHO V MOSKEVSKÉ ULICI
V ČESKÉ LÍPĚ

Radomil Šolc

Dubá - srpen 2019

V roce 1995 byly na základě požadavku majitele (Město Česká Lípa, zast. Zdeněk Pokorný, starosta) a zástupce orgánu památkové péče (Památkový ústav v Ústí nad Labem, Mgr. Nataša Steinová a PhDr. Lubomír Turčan) obě sochy převezeny do restaurátorské dílny a byl na nich proveden restaurátorský zásah (viz Restaurátorská zpráva a závěrečné vyjádření Památkového ústavu v ústí nad Labem z května 1998). Torzo sochy sv. Jana Nepomuckého a socha sv. Antonína Paduánského byly očištěny a chemicky zpevněny napuštěním organokřemičitým konsolidantem za sníženého tlaku (vakuově). Torzo bylo dočasně uloženo v Dubé, v Poštovní ulici č.5. Socha sv. Antonína byla celkově restaurována a osazena na novém místě, a to v České Lípě v parčíku při Moskevské ulici. Umístění na nové (nepůvodní) místo bylo podmínkou provedení restaurování danou zástupci města. Důvodem byla snazší průchodnost schválení vydaného finančního nákladu prezentací sochařsky velmi kvalitní, avšak kriticky staticky poškozené památky. Zástupci Památkového ústavu s novým umístěním nesouhlasili, protože tím došlo k hrubému porušení památkové zásady o historické výpovědi originálního stanoviště. Navíc v tomto řešení nebylo počítáno s případným budoucím osazením zde druhé párové sochy sv. Jana. Socha však byla restaurátorským zásahem zachráněna před zánikem..

Na žádost Města Česká Lípa byl v roce 2008 zpracován návrh na provedení rekonstrukce sochy sv. Jana Nepomuckého formou kopie z přírodního pískovce - vzhledem k finanční náročnosti nebyl návrh přijat. V roce 2012 byl zpracován nový návrh stejné rekonstrukce, ovšem jako výdusek z umělého kamene, který rovněž nebyl ze stejného důvodu přijat. V roce 2013 bylo na základě Rozhodnutí zahájeno výběrové řízení pro rekonstrukci této sochy na základě návrhu restaurátora MgA. Ondřeje Sklenáře. V zadání řízení bylo doplnění stávajícího zničeného torza doplňky z přírodního kamene (hlava, ruce, spodní část sochy a podstavce). Vzhledem k naprosté nevhodnosti tohoto záměru byla po mé námitce realizace tohoto návrhu naštěstí zrušena. V uvedeném roce byly obě části torza sochy sv. Jana převezeny z Dubé do České Lípy a v současnosti jsou uloženy v prostorách vodního hradu Lipý.

Současný stav památky -

Torzo sochy sv. Jana Nepomuckého je dnes stabilizováno a uloženo v uzavřeném objektu. Socha sv. Antonína Paduánského v Moskevské ulici, restaurovaná více než před dvaceti lety, nese známky dlouhodobě zanedbané údržby, ovšem bez jakékoli zásadní poruchy. Povrch kamene je znečištěn a především horní část sochy je velkou měrou porostlá lišejníkem, což je způsobeno stíněním památky domy a přilehlým stromovím. Barevné retuše na poměrně rozsáhlých plastických doplňcích sochy (vrchní část hlavy, levé předloktí sv. Antonína) jsou ztraceny a tyto plastické doplňky nesou mírné známky degradace. Plastika originálu je - vzhledem k vakuovému zpevnění hmoty kamene při posledním restaurátorském zásahu - neporušena. Silně poškozené tepané měděné atributy; svatozáře a stonek s květy lilie jsou známkou vandalských útoků či dětských her. Svatozáře jsou olámané a horní část lilie nad levou Antonínovou rukou úplně chybí. Stonek atributu ve spodní části byl nenechavcem napínán marně, ale došlo tím k vylomení prsteníku světcovy ruky. Zbytky staré polychromie a zlacení, které byly předmětem průzkumu v roce 1996, jsou zachované.

Návrh restaurování kamenné sochy sv. Antonína Paduánského z Dolní Libchavy, stojící v Moskevské ulici v České Lípě

Historie a popis památky -

Na původním starém mostě v Dolní Libchavě u České Lípy stávaly původně dvě kamenné sochy; svatý Jan Nepomucký a svatý Antonín Paduánský. V důsledku stavby nového mostu ve 30. letech minulého století byly obě plastiky přemístěny - sv. Jan na levý a sv. Antonín na pravý břeh zde tekoucího potoka Šporky.

V obecní kronice Dolní Libchavy z roku 1927, uložené v městském archivu v České Lípě, byl nalezen následující zápis, který je jedinou informací o starší historii obou soch:

„Die beiden Statuen auf der Staatbrücke (Johannes und Antonius v. Padua) tragen dieselbe Inschrift wie die Antonius- Statue am Wegenach Manisch. Sie lautet: Errichtet von Christoph Dressel i.J.1743. Woher die Statue stammen, konnte bisher nicht ermittelt werden. Die Meinungen hierüber gehen stark aus eine oder Angeblich sollen die Statuen früher (vor 1743) in Prag gestanden haben.“

(„Obě sochy na mostě státní silnice (Jan a Antonín Paduánský) nesou stejný nápis jako socha sv. Antonína na cestě do Manušic. Zní: Zřízeno od Kryštofa Dressela v roce 1743. Odkud sochy pocházejí není zatím známo. Panuje domněnka, že sochy byly dříve (před rokem 1743) postaveny v Praze.“)

Prapůvodně stály plastiky na zábradlí dnes již zaniklého mostu u kostela Všech svatých v České Lípě, odkud byly přeneseny do Dolní Libchavy. Plastiky jsou kamenicky sekány ze stejnorodého, poměrně jemnozrnného křemitého bělavého, patrně místního pískovce. Párové sochy v životní velikosti mají stejné podstavce (sv. Antonín zde datován 1721), jsou podpočně sochařsky zpracovány a nesou také stejnou povrchovou úpravu (viz Petr Mařík - Mikroskopické vyšetření).

Svatý Jan byl vytvořen ze dvou částí kamene (dělen pod rochetou) v klasickém zpodobnění kanovníka, se svatozáří z pěti hvězd a krucifixem spočívajícím na pravém předloktí. Bližší popis podoby plastiky je obtížný, dochovalo se pouze torzo, a na fotografii z roku 1967 je již socha značně mechanicky poškozena.

Postava sv. Antonína je oděna františkánským rouchem s dlouhou kápí, přepásaným provazem. Na pravé ruce chová světec malého nahého Ježíše, z části zahaleného plachetkou. Postavy mají nad hlavami měděné tepané svatozáře a Antonín drží v levé ruce lilii. Výška sochy je 183cm, šířka 70cm a hloubka 60cm, výška podstavce 75cm, na čtvercovém půdorysu o straně 78cm. Autorem sochy je s největší pravděpodobností mistr, v jehož dílně vznikla řada nejcenějších a svým podáním ojedinělých barokních plastik zdejšího kraje (sloup se sochou P. Marie v Doksech, sv. Starosta a archanděl Michael v Zahrádkách, sv. Antonín ve Sloupu, sv. Barbora u kostela v Mimoni, aj.).

Restaurátorský záměr -

Dlouhodobým cílem záchrany památky, čili obou soch vytvořených již původně pro společný prostor, je provedení dokonalé rekonstrukce originální podoby a jejich navrácení na sice patrně druhotné, avšak dnes již historické místo na březích potoka Šporky v Dolní Libchavě u České Lípy.

Vzhledem ke skutečnosti, že současným záměrem majitele památky je údržba sochy sv. Antonína Paduánského na stávajícím místě v Moskevské ulici není dále v textu tento úkol rozváděn.

Plastika sv. Antonína bude citlivě zbavena nečistot a vegetace a bude povrchově chemicky zpevněna. Stávající kovové doplňky budou sejmuty a na základě fotografické dokumentace budou uměleckým kovářem provedeny jejich přesné kopie, které budou poté osazeny na svá místa. Bude provedeno plastické doplnění poškozených míst umělým kamenem, barevné retuše a celková konzervace kamene vodoodpudivým prostředkem. O provedeném zásahu bude zpracována restaurátorská zpráva s fotografickou dokumentací.

Postup restaurování sochy sv. Antonína Paduánského na stávajícím místě -

1. Prohlídka památky za přítomnosti zástupce majitele, zástupce památkového dozoru a zodpovědného restaurátora. Přesné určení způsobu a postupu restaurátorských prací.
2. Odstranění nesoudržných částí plastických doplňků a očištění plastiky regulovaným proudem tlakové vody.
3. Povrchové zpevnění kamene nástřikem organokřemičitého konsolidantu (Ifest OH 100%, Imesta, ČR). Technologická přestávka pro vytvrzení zpevňovače.
4. Plastické doplnění památky umělým pískovcem na bázi bílého cementu.
5. Barevná retuš pohledově rušivých míst památky železitými pigmenty rozpuštěnými v lihu.
6. Celkový biocidní (Mechstop, Imesta, ČR) a konzervační nástřik památky (Imesta IW290, Imesta, ČR).
7. Výroba tepaných měděných atributů s patinovaným povrchem (2ks svatozáří o průměru 14cm a 22cm a lilie o délce 125cm) na základě fotografické dokumentace stavu v roce 1998. Osazení atributů na svá místa do vrtaných otvorů na epoxidovou pryskyřici.
8. Zpracování restaurátorské zprávy a fotografické dokumentace postupu prací.

Finanční rozpočet pro restaurování sochy sv. Antonína Paduánského na stávajícím místě -

Odstranění nesoudržných částí a očištění.....	15 000,- Kč
Chemické zpevnění	7 000,- Kč
Plastické doplnění	15 000,- Kč
Biocidní a konzervační nástřik	5 000,- Kč
Výroba a osazení kovových atributů	40 000,- Kč
<u>Zpracování restaurátorské zprávy a fotografické dokumentace postupu prací</u>	<u>8 000,- Kč</u>
Celkem	90 000,- Kč
15% DPH.....	13 500,- Kč
<u>Celkem včetně 15% DPH</u>	<u>103 500,- Kč</u>

Záruční lhůta na provedené práce činí 5 let.

RADOMIL ŠOLC
RESTAURÁTOR
JUG. PARTYZÁNŮ 21 160 00 PRAHA 6
TEL: 774 557 338 DIČ: CZ5504202473
POVOLENÍ MK ČR 13.140/95

V Dubé dne 20. srpna 2019